

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
полковник поліції

 Андрій ФОМЕНКО
30.08. 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ

Рівень вищої освіти початковий (короткий цикл)
(назва рівня вищої освіти)
Спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва)
Освітня програма «Економіка» від 16.07.2021 р. № 607
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)
Статус навчальної дисципліни: обов'язкова
(обов'язкова або вибіркова)
Мова навчання: українська

Дніпро – 2021

Основи філософських знань // Програма навчальної дисципліни. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2021. – 17 с.

РОЗРОБНИК:

Михайло МУРАШКІН, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, доктор філософських наук, професор.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Тетяна ПАВЛОВА, професор кафедри філософії Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, доктор філософських наук;

Тетяна БОРИСОВА, доцент кафедри філософії та політології Національної металургійної академії України, кандидат філософських наук, доцент.

ГАРАНТ ОСВІТИ:

Олена ОСКОМА, к.е.н., доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доцент.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, протокол від 28.06.2021 № 18.

Рекомендовано Науково-методичною радою університету, протокол від 25.08.2021 №11

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 3 років, протокол від 26.08.2021 №14.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи філософських знань» є формування знань про предмет філософії, основні етапи та напрямки розвитку філософського знання та вмінь застосовувати основи філософської методології.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Основи філософських знань» є:

- дати уявлення про специфіку філософії як важливої форми суспільної свідомості, історичного типу світогляду;
- показати методологічну роль філософського знання в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних та соціальних проблем буття;
- ознайомити з історією філософської думки, з досягненнями сучасної філософії;
- сприяти формуванню у студентів здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, вміння пов'язувати загально філософські проблеми з розв'язанням завдань правової теорії та практики.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі визначено такими **компетентностями** освітньої програми:

Інтегральна компетентність – здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічної науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства.

ЗК. 9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Згідно з освітньо-науковою програмою, вивчення навчальної дисципліни «Філософія» має сформулювати та актуалізувати такі **програмні результати** навчання студента як:

ПРН 18. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи філософських знань» вивчається як базова та не передбачає попереднього оволодіння навчальними дисциплінами бакалаврського рівня.

Обсяг навчальної дисципліни:

денна форма – 3 кредитів ECTS, 90 год.

ТЕМА № 1. ФІЛОСОФІЯ ЯК ГУМАНІТАРНА НАУКА, ЯК СВІТОГЛЯДНА ТЕОРІЯ

Наслідки філософського осмислення дійсності. Роль філософії за її змістом. Роль філософії в формуванні людських цінностей та ідеалів. Філософська форма світогляду і релігія. Філософія і буденний світогляд. Філософія і мистецтво. Особливості філософської форми свідомості. Форми і способи обґрунтування в філософії. Філософія як наука; її основні характеристики. Філософія і її зближення з мистецтвом. Філософські дослідження, їх особливість. Філософський метод. Філософське знання, його вираженість. Зміст філософських категорій. Особливості філософських теорій. Оцінка філософією дійсності. Філософія науки.

ТЕМА № 2. ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ, ЇЇ ОСНОВНІ ПЕРІОДИ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗМІН

Перші філософські вчення. Антична філософія, її особливості. Середньовічна філософія, її особливості. Філософія відродження, її особливості. Філософія Нового часу, її особливості. Класична німецька філософія. Особливості української філософії.

ТЕМА № 3. СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ

Сучасна філософія, її особливості. Класична, некласична, постнекласична філософії, їх особливості. Позитивізм. Прагматизм. Неомарксизм. Феноменологія. Герменевтика. Екзистенціалізм. Персоналізм. Модернізм. Постмодернізм. Абсолютизація релятивізму в сучасній філософії.

ТЕМА № 4. ДІАЛЕКТИКА

Діалектика як вчення про всезагальний взаємозв'язок і розвиток. Діалектика прадавній грецькій філософії. Діалектика класичної німецької філософії. Діалектика як вчення про тотожність протилежностей. Об'єктивна і суб'єктивна діалектика. Матеріалістична діалектика. Діалектична логіка. Закони діалектики, їх особливість. Рух як спосіб і форма існування буття.

ТЕМА № 5. ОНТОЛОГІЯ

Онтологія, її особливості. Поняття «онтологія» в історії філософії. Наявне буття, його характеристика. Матерія як філософська категорія. Онтологія об'єктивна і суб'єктивна.

ТЕМА № 6. ФІЛОСОФІЯ СВІДОМОСТІ

Онтологія суб'єктивна, її характеристики. Філософія свідомості, її особливості. Свідоме і позасвідоме. Підсвідоме і надсвідоме. Самосвідомість і її регуляторна функція. Самосвідомість особистості. Інтуїція, її особливості. Інтуїція і творчість.

ТЕМА № 7. ГНОСЕОЛОГІЯ

Гносеологія, її напрямки. Сенсуалізм, його особливості. Емпіризм і раціоналізм. Априоризм і агностицизм. Емпіричний і теоретичний рівні пізнання. Істина, її особливості. Критерій істини. Істина як ідеальне утворення. Істина і об'єктивна реальність. Метод і методологія.

ТЕМА № 8. АКСІОЛОГІЯ. ЕТИКА

Аксіологія – вчення про цінності. Лотце, і його розуміння цінностей. Перрі, і його філософія цінностей. Специфіка ціннісного ставлення до світу. Істина і цінність. Етика – філософська наука, її особливості. Етичні вчення. Мораль, її сутність.

ТЕМА № 9. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ.

Соціальна філософія, її предмет дослідження. Суспільство, її основа. Соціальна філософія і її прогнози. Суспільство в сучасній соціальній філософії. Суспільство як система і процес, її основи. Філософія культури. Синергетика, її сутність. Філософія мистецтва і релігії.

ТЕМА № 10. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ

Філософська антропологія як філософська дисципліна. Природознавче розуміння людини. Сутнісні ознаки людини. Сутність людини і її суспільні відносини. Класична і некласична філософська антропологія. Природа людини і її риси.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль — це перевірка рівня засвоєння знань, навичок і вмінь за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Філософія» передбачено:

- для денної форми навчання – екзамен;
- для заочної форми навчання – екзамен.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Основи філософських знань» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

командні проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, індивідуальні та групові завдання.

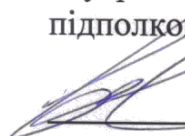
**Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

Презентації, виконані в програмі MS PowerPoint, схеми та таблиці з філософії, візуальні розробки з тематики, проектор.

Додаток 1.1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

 Олександр ЮНІН

«__» _____ 2021

**ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ**

Освітній ступінь молодший бакалавр
Спеціальність 051 «Економіка»
на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА **Обсяг** 3 кредити ЄКТС (90 годин).
Факультет юридичний
Курс 1 **Групи** МБ-ЕК-121

№ теми	Назви розділів і тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять				Самост.р. / індив.р.
			З викладачем				
			Всього	Лекцій	Семіна рів	Практи чн.	
1 семестр							
1	ФІЛОСОФІЯ ЯК ГУМАНІТАРНА НАУКА, ЯК СВІТОГЛЯДНА ТЕОРІЯ	9	4	2	2		5
2	ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ, ІІ ОСНОВНІ ПЕРІОДИ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗМІН	9	4	2	2		5
3	СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ	9	4	2	2		5
4	ДІАЛЕКТИКА	9	4	2	2		5
5	ОНТОЛОГІЯ	9	4	2	2		5
6	ФІЛОСОФІЯ СВІДОМОСТІ	9	4	2	2		5

7	ГНОСЕОЛОГІЯ	9	4	2	2		5
8	АКСІОЛОГІЯ. ЕТИКА	9	4	2	2		5
9	СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ.	9	4	2	2		5
10	ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ	9	4	2	2		5
	Усього за семестр	90	40	20	20		50
	Форма підсумкового контролю	Екзамен					

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, протокол № 18 від 25.06.2021.

Завідувач кафедри

Олексій ХАЛАПСІС

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ

Освітній ступінь **молодший бакалавр**
Спеціальність **051 «Економіка»**
на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА Обсяг 3 кредитів ЄКТС (90 годин).
Курс 1 Групи МБ-ЕК-121

Основні нормативні акти:

1. Конституція України. К., 1996.
2. Закон України «Про вищу освіту». *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 37-38, ст.2004 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про освіту». *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 38-39, ст.380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 3. ст.25. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#n946>
5. Закон України «Про авторське право і суміжні права». *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. ст.64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
6. Загальна декларація прав людини (1948). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

Підручники:

1. Філософія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. К. Бичко, І. В. Бичко та ін; ред. В. І. Ярошовець. К. : Центр учбової літератури, 2010. 648 с.
2. Історія філософії : підручник / Ярошовець В. І. та ін. ; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. І. Ярошовця; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Карпат. ун-т ім. Августина Волошина. Ужгород: Патент, 2014. 839 с.
3. Рассел Б. Історія західної філософії / Пер. з англ. Ю. Лісняка, П. Тарашука. К.: Основи, 1995. 759 с.
4. Реале Джованни, Антисери Дарио. Западная философия от истоков до наших дней / С. Мальцева (пер.). СПб. : Петрополис, 1997. Т. 1: Античность. 320с.; Т. 2: Средневековье (От Библейского послания до Макиавелли). 354с.; Т. 3: Новое время (от Леонардо до Канта). 736с.; Т. 4: От романтизма до наших дней. 880с.
5. Філософія як історія філософії: Підручник / За заг. ред. Ярошовця В. І. К.: Центр учбової літератури, 2010.

6. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. К.: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. 704 с.
7. Причепій Є.М. Філософія : підручник / Є. М. Причепій та ін. Вид. 3-тє, стер. К.: Академвидав, 2009. 592 с.
8. Філософія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. П. Щерба, О. А. Заглада ; за ред. д-ра філос. наук, проф. С. П. Щерби. Житомир : Полісся, 2012. 547 с.
9. Філософія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Губерський та ін. ; за ред. Л. В. Губерського. Х. : Фоліо, 2013. 509 с.
10. Філософія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Г. Дротянко та ін.; за ред. Л. Г. Дротянко, В. І. Онопрієнка, О. А. Матюхіної ; Нац. авіац. ун-т. К. : НАУ, 2012. 347 с.
11. Данильян О.Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". Х.: Право, 2013. 431 с.
12. Рижак Л. Філософія : підручник. Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. 649 с.
13. Філософія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. П. Щерба, О. А. Заглада ; за ред. д-ра філос. наук, проф. С. П. Щерби. Житомир : Полісся, 2012. 547 с.
14. Філософія : кредит.-модул. курс : підруч. для студентів ВНЗ / Іванова К. А. та ін. ; за заг. ред. К. А. Іванової ; Нац. фармацевт. ун-т. Харків : Золоті сторінки : НФАУ, 2014. 471 с.

**Навчальні посібники,
інші дидактичні та методичні матеріали:**

1. Філософія : навч. посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин, Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368 с.
1. Історія філософії. Словник. / За заг. ред. В. І. Ярошовця. К.: Знання України, 2005.
2. Предмет і проблематика філософії: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. А. Скринник, З. Е. Скринник, А. Карась, А. Пашук, О. Сичивця; Центр гуманіт. освіти НАН України. Л.: Львів. банк ін-т НБУ, 2001. 485 с.
3. Філософський енциклопедичний словник / За ред. Шинкарука В. І. К.: Абрис, 2002.
4. Філософія: хрестоматія. Від витоків до сьогодення: Навч. посіб. Уклад.: Л. В. Губерський та ін.; за ред. Л. В. Губерського. К.: Знання, 2012.
5. Качуровський М.О., Цикін В.О. Філософія: альтернативний виклад. Навч. посібник. Суми: СДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. 252с.
6. Кириленко К.М. Філософія: наука і культура. Мультидисциплінарний навчальний посібник. К.: Агентство «Україна», 2014. 216 с.
7. Історія філософії : словник / В. І. Ярошовець та ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. І. Ярошовця ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2-е вид., переробл. К. : Знання України, 2012.

8. Ящук Т.І. Філософія історії. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. К. : Либідь, 2004. 536 с.
9. Халапсіс О. В. Основи філософського аналізу суспільства : навч. посіб. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2003.
10. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; голова редкол. В. І. Шинкарук. К.: Абрис, 2002. 742 с.
11. Філософський словник соціальних термінів / В. П. Андрущенко та ін.; заг. ред. В. П. Андрущенко. 3. вид., доп. К. ; Х. : Видавництво "Р.И.Ф.", 2005. 672 с.
12. Словник-довідник філософських та культурологічних термінів / Полянська В. І. та ін. ; за заг. ред. В. І. Полянської. Херсон : Грінь Д. С., 2014. 149 с.
13. Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права: Словник / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. — 407с
14. Артеменко А.П. Практикум з філософії: навч. посіб. / А. П. Артеменко, Я. І. Артеменко ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2012. 288 с.
15. Бондаревич І.М. Філософія: діалог мислителів, епох, цивілізацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Бондаревич ; Запоріж. нац. техн. ун-т. Запоріжжя : ЗНТУ, 2012. 251 с.
16. Онофрійчук О.А. Філософія : навч.-метод. посіб. / Онофрійчук О. А. ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Навч.-наук. ін-т історії та права. Херсон : Грінь Д. С., 2014. 222 с.
17. Петрушенко В.Л. Філософія: Вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії: навч. посіб. / Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. 594 с.
18. Петрушов В.М. Філософія: нормативний курс : навч. посіб. для студентів вищ. техн. навч. закл. / В. М. Петрушов, І. В. Толстов ; Укр. держ. акад. залізн. трансп. Харків : УкрДАЗТ, 2013. 342 с.
19. Кавалеров А.І. Філософська пропедевтика : навч.-метод. посіб. / А. І. Кавалеров, В. І. Ворніков ; Держ. закл. "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського", Каф. філос. та соціол. О.: Астропринт, 2013. 95 с.
20. Стейнберг Д. Філософія для життя. Пізнати себе краще : зб. філос. есеїв / з ісп. пер. В. Сахно. Київ : Новий Акрополь, 2014. 167 с.
21. Філософія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Петрук Н. К., Борканюк А. Б. Хмельницький : ХНУ, 2012. 283 с.
22. Філософія : навч. посіб. / О. М. Бардін та ін. ; за ред. О. М. Бардіна, М. П. Требіна ; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". Х. : НТУ "ХПІ", 2012. 431 с.
23. Філософія : навч. посіб. / О. М. Кузь та ін. ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. Чешка В. Ф. ; Харк. нац. екон. ун-т. Х. : ХНЕУ, 2013. 263 с.

24. Філософія : навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. / Тімченко О. П. та ін. ; за заг. ред. Тімченка О. П. ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. Львів : Растр-7, 2015. 359 с.
25. Волинка Г.І. Філософія Стародавності і середньовіччя в освітньому контексті: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. К. : Вища освіта, 2005.
26. Філософія. Хрестоматія: навч. посіб. / Л.Г. Дротянко (уклад.). К. : Видавництво Національного авіаційного університету "НАУ-друк", 2009. 244с.
27. Філософія: нове покоління / М.Л. Ткачук (відп.ред.) Б.Шуба (упоряд.). К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 135 с.
28. Петрушенко В. Л. Тлумачний словник основних філософських термінів. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2009. 264 с.
29. Булатов М.О. Філософський словник. К.: Стилос, 2009. 575 с.

Додаткова література:

1. Вільчинський Ю.М. Філософія історії: теорія взаємопроникнення часу і вічності. К. : Поліграфкнига, 2009. 360 с.
2. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. К.: Nota bene, 2000. 458 с.
3. Горський В. Філософія в українській культурі. К.: Центр практичної філософії, 2001. 235 с.
4. Гьосле В. Практична філософія в сучасному світі / А. Єрмоленко (пер.). К. : Лібра, 2003. 216 с.
5. Платон. Держава. К.: Орієнтир, 2017.
6. Петрушенко В.Л. Філософія знання: онтологія, епістемологія, аксіологія: монографія / Національний ун-т "Львівська політехніка". Кафедра філософії. Л. : Ахілл, 2005. 320 с.
7. Попович М. Григорій Сковорода: філософія свободи. К. : Майстерня Білецьких, 2007. 256 с.
8. Сартр Ж.П. Буття і ніщо. Нарис феноменологічної онтології. К.: Основи, 2001. 854с.
9. Халапсис А. В. Философия и геополитика Николая Данилевского : монография. Saarbrücken, Germany : Lambert Academic Publishing, 2017. 188 с.
10. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории : монография. Днепр : Середняк Т.К., 2017. 384 с.
11. Халапсис О. В. Народ Юпітера: Метафізика римської ідеї: Монографія. Дніпро: Інновація, 2020. 248 с.
12. Халапсис А. В., Халапсис В. С. Будущее человечества: цивилизационные конфликты или переход к ноосфере? *Грані. Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах*. 2011. №4 (78). С. 32–36.
13. Halapsis A. V. Miracles and the Perfection of Being: The Theological Roots of Scientific Concepts. *Anthropological measurements of philosophical research*. 2016. Vol. 9. P. 70-77. doi:10.15802/ampr2016/72235.

14. Halapsis A. V. Ultima ratio deorum. *Anthropological measurements of philosophical research*. 2016. Vol. 10. P. 100-106. doi:10.15802/ampr.v0i10.87313.
15. Halapsis A. V. The Measure of All Gods: Religious Paradigms of the Antiquity as Anthropological Invariants. *Anthropological measurements of philosophical research*. 2018. Vol. 14. P. 158-171. doi:10.15802/ampr.v0i14.150756.
16. Halapsis A. V. Gods of Transhumanism. *Anthropological measurements of philosophical research*. 2019. Vol. 16. P. 78-90. doi:10.15802/ampr.v0i16.188397.
17. Halapsis A. V. Divine Evolution: Empedocles' Anthropology. *Anthropological measurements of philosophical research*. 2021. Vol. 19. P. 107-116. doi:10.15802/ampr.v0i19.236052.
18. Halapsis A. V. Legal Roots of Christian Anthropology. *Anthropological measurements of philosophical research*. 2021. Vol. 20. P. 113-124. doi:10.15802/ampr.v0i20.249592.

Інтернет-ресурси:

1. <http://philosophy.ua/>
2. <https://platona.net/>
3. <https://uk.wikipedia.org/>
4. <http://halapsis.net/>

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, протокол від 25.06.2021 № 18.

Завідувач кафедри

Олексій ХАЛАПСІС